

IZ INDUSTRIJE ZA POLJOPRIVREDU

KUTINA

U društvu poljoprivrednih inženjera i tehničara u Kutini inž. Vlado Daničić, savjetnik Centra za primjenu nauke u poljoprivredi — Zagreb, održao je predavanje o temi: »Hranidba žitarica s naročitim osvrtom na prihranjivanje pšenice«.

Proizvodnja pšenice na ovom području odvija se u izuzetno teškim zemljišnim uvjetima što od agronoma zahtijeva maksimalno stručno angažiranje i usavršavanje. Usvajanje najoptimalnije tehnologije u uslovima proizvodnog rejona Kutina jedini je put koji osigurava mjesto i značaj pšenice u plodoredu. Naime, dosadašnja proizvodnja koja se kretala do 35 q/ha nije omogućavala veću rentabilnost ove kulture. Gnojidba pšenice, posebno djelovanje N, i pored dosadašnjih ispitivanja, nedovoljno su poznati. Stoga izmjena iskustva i upoznavanje sa novijim naučnim saznanjima i dostignućima i njihovom primjenom privlače pažnju stručnjaka.

Živa diskusija nakon predavanja obuhvatila je ne samo vrijeme, način, količinu i oblik pojedinog hranjiva, već i ostale momente koji mogu na to utjecati.

Članovi Društva su i ovom prilikom izrazili zadovoljstvo i podržali inicijativu Upravnog odbora dogovorom o narednom predavanju na kome će se razmotriti problemi ishrane stoke. V. D.

KORIŠTENJE FRANCUSKIH NAUČNIH I TEHNIČKIH DOSTIGNUĆA, NJENIH POSTUPAKA I METODA RADA

U »Agronomskom glasniku« br. 2 1967. god. objavili smo način dobivanja i mogućnosti korištenja najsuvremenijih dostignuća i najkonkretnijih metoda rada u poljoprivrednom i industrijskom razvoju suvremene Francuske. Ova je zemlja, kako je poznato, omogućila samo u posljednjih nekoliko godina odlazak niza naših stručnih kadrova na specijalizaciju i na razne oblike stručnog usavršavanja. Da bi realizirala što uži kontakt sa stručnim službama, privrednim i drugim institucijama, gdje su naši kadrovi obavljali specijalizaciju, Francuska je preko svoje Ambasade u Beogradu omogućila besplatno dobivanje stručnih biltena i drugih publikacija iz raznih područja nauke i tehnike, nanijenjenih, prvenstveno, bivšim stipendistima Francuske tehničke pomoći koji su tamo boravili na specijalizaciji.

Budući da Zavod za tehničku suradnju prima ovaj »Bilten« u vrlo ograničenom broju, kako smo ranije objavili, to smo na molbu nekih radnih organizacija odlučili da ovim putem objavljujemo materijale koji se mogu dobiti na korištenje od ovog Zavoda. Publikacije koje se mogu naručiti prema biltenu broj 3. i 4. su slijedeće.

- Poljoprivredna mehanizacija u Francuskoj.
- Suvremene metode navodnjavanja u Francuskoj.
- Kulture sirka za zrno.
- Smještaj krava muzara — najnovija tehnička dostignuća.
- Ekstrakcija čvrsto tijelo tekućina:
difuzija u šećernoj repi.
- Problemi močenja lana u vezi s pređenjem.
- Utjecaj načina češljanja na pređenje trake od češljane vune.
- Prskalice i njeni problemi.
- Hidranti za zahvat vode iz kolektivnih mreža za navodnjavanje orošavanjem igiracioni hidranti.
- Analiza hidrauličnih udara u mrežama za navodnjavanje orošavanjem.
- Automatsko upravljanje crpnim stanicama mreža za navodnjavanje.
- Reguliranje upravljanja crpnim stanicama pomoću bazena pod pritiskom i ograničenje ugovorene električne energije.
- Procjenjivanje količine protoka u mrežama za navodnjavanje.
- Mogućnost tretiranja otpadnih voda koje sadrže cijanide, tehnika za vršenje analiza.
- Borba protiv prašine putem pulvezacije vode.
- Centralna kontrola rada službe voda (grada Pariza).
- Upotreba vode za kondicioniranje uzduha.
- Pravila za gnojidbu biljaka umjetnim gnojivima u stakleniku.
- Iskorištenje košnica domaćih pčela za osiguranje oplodivanja voćaka.
- Primjenjivanje otpornosti arašida za sušenje. Testovi brzine uvećanja (TCR) i testovi otpornosti prema toploti (TRC).
- Mehanizacija za iznošenje gnoja iz zatvorenih staja.
- Stočarska proizvodnja u planinskim oblastima.
- Jedna neobična prodaja izvanredne stoke.
- Tovljenje teladi u baterijama.
- Što znamo o žeršej pasmini goveda.
- »Natalia Kovsova« prava ploveća tvornica snabdjevena automatskim kolima za rukovanje, može da prerađuje tonu svježe ribe u minuti.
- Oznake za upozorenje protiv magle.
- Zapošljavanje personala, faktor prilagođivanja u poduzeću.
- Ordinatorska Komercijalna revolucija za mala i srednja poduzeća.
- Uvjeti uspjeha tehničkog istraživanja.
- Biokemijske i kemijsko-fizikalne modifikacije u toku sušenja prehrambenih proizvoda.
- O dilatometriji margarina i drugih fasoniranih masti.
- Unitarna operacija destrukcija mikroorganizama putem topline u tvornici konzervi.
- Enzimatsko snabdjevanje uljenog sjemenja: suština, dejstva, posljedice.
- Ispitivanje raznih brzih metoda doziranja ulja u sjemenkama.
- Ekstrakcija čvrsto-tekuća u uljarici.
- Vjetar, ventilacija i zgrade.
- Industrijsko pročišćavanje zraka.

Inž. Ilija Rapajić

PETAR NOVAK
(in memoriam)

Petar Novak, naš najstariji entomolog, umro je 17. ožujka 1968. u 89 godini života. Rođen je 17. studena 1879. g. u Vrbanju na otoku Hvaru. Gimnaziju je polazio u Zadru, a poljoprivredne nauke je završio na Višem gospodarskom učilištu u Križevcima 1900. godine.

Kao poljoprivredni stručnjak radio je u vinogradarstvu u Dalmaciji do 1924. god., a zatim je kao entomolog i stručnjak za zaštitu bilja službovao na bivšoj Poljoprivrednoj oglednoj i kontrolnoj stanici u Splitu. Pensioniran je 1937. god. Radeći stalno u entomologiji uređuje zbirke u Prirodoslovnom muzeju u Splitu, gdje je bio i upravitelj od 1946. do 1952. god. Nakon toga radi kao vanjski suradnik najprije na Fitosanitetskoj stanici, a kad se ona integrirala s Institutom za jadranske kulture on ostaje u tom Institutu sve do 1966. god. kada ga je nenadana bolest onesposobila za rad.

Novak je jedan od poljoprivrednih stručnjaka, koji je cijelog svog života posvećivao najveću pažnju štetnicima kulturnog bilja, naročito onog u Dalmaciji, i upoznavanju faune kukaca osobito kornjaša (Coleoptera). Tim proučavanjima se bavio mnogo više iz ljubavi prema struci nego po službenoj dužnosti.

Napisao je preko dvadeset raznih stručnih i naučnih članaka i radova, od kojih neki, osobito oni faunistički, imaju svjetski karakter. Njegovi radovi o štetnicima obrađuju uglavnom grozdovog moljca, koji je česti štetnik u vinogradima Dalmacije, pa onda na žilogriza, potkornjake i štetnike masline. Naročitu pažnju je posvetio maslinovoj mušici, o kojoj je napisao nekoliko radova. Zatim je napisao dva rada o štetnim kukcima u Dalmaciji na našem i jedan na talijanskom jeziku.

Posebnu pažnju zaslužuju njegovi faunistički radovi kao što su »Prilog poznavanju faune Hemiptera Dalmacije«, koju je napisao u suradnji s njemačkim hemipterologom Wagnerom, zatim »Kornjaši jadranskog Primorja«, koji je izdala Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti u Zagrebu, a u štampi se nalazi njegov posljednji naučni rad »Rezultati dosadašnjih istraživanja kornjaša našeg otočja«. Osim toga, treba spomenuti i njegov rad štampan na talijanskom jeziku »I Coleotteri della Dalmazia« — Atti del Museo Civico, Trieste 1964. godine. U ova tri rada Novak je dao podatke o fauni kornjaša Jadranskog pojasa, gdje je pronašao 4260 vrsta iz 80 familija.

Svojim istraživanjem entomofaune našeg mediteranskog područja Novak je stekao takve zasluge ne samo kod nas već još više u drugim zemljama, da je 10 vrsta kornjaša dobilo njegovo ime kao npr. *Duvalites Novaki*, *Speleobates Novaki*, *Otiorrhynchus Novaki* i dr.

Na osnovi svoga rada i pisanja Novak je uz svoga školskog druga pokojnog G. Müllera bio najpoznatiji entomolog za područje Jadrana. On je u tom pravcu bio centralna stručna ličnost, na koju su se obraćali mnogi entomolozi ne samo iz Evrope već i oni iz Amerike. Među entomolozima naše zemlje i susjednih zemalja treba kao njegove suradnike spomenuti Apfelbecka iz Sarajeva, J. Müllera iz Trsta, Gridellia iz Trsta, Reittera iz Wiena, Schatzmayera iz Genove, Wagnera iz Hamburga, a bilo je još mnogo entomologa i naših i iz inozemstva, koji su s Novakom usko surađivali i mnogo takvih, kojima je dao pobudu za studij entomologije.

Svojim plodnim i dugogodišnjim radom Novak nam je ostavio u svojim pisanim radovima i zbirkom od neprocjenjive vrijednosti inventar, koji će generacijama entomologa služiti kao primjer ljubavi čovjeka, struci, kojoj je posvetio cijeli svoj život od najranije mladosti do duboke starosti.

Slava Petru Novaku!

Ž. K.

OBAVIJEST SURADNICIMA

Pozivamo sve poljoprivredne stručnjake u poljoprivrednim organizacijama, komunama, udruženjima, zadrugama, stanicama, institucijama, školama, fakultetima, industriji i drugdje, da objavljuju rezultate svoga rada (izvorne stručne i naučne radove) u »Agronomskom glasniku«.

Da bi poboljšali sadržaj i olakšali rad uredništvu i štampariji molimo suradnike da paze na slijedeće:

1. Radovi trebaju biti sažeti, jezgroviti i jasni, a najpovoljnija veličina je oko 10 stranica pisanih dvostrukim proredom. Rukopisi preko 15 stranica neće se objavljivati.
2. Rukopis treba biti prvi otisak stroja pisan dvostrukim proredom na čvrstom bijelom papiru kancelarijskog formata s najviše 34 reda na stranici i 65 otkucaja u redu i s ivičnom prazninom od 3 cm na lijevoj strani.
3. U lijevom gornjem uglu se piše ime i prezime autora s mjestom i nazivom organizacije gdje radi. Naslov treba biti što kraći — ne veći od 10 riječi.
4. Slike, grafikoni, crteži i tabele moraju se označiti rednim brojem i ispisanim tekstom na poleđini, a u članku se naznači mjesto gdje se trebaju nalaziti. Tabele (naročito s mnogo kolona) treba izbjegavati i objasniti ih u tekstu ili grafički. Crteži i grafikoni trebaju biti izrađeni tušem na crtačem, paus ili fotopapiru, a slike na glanc papiru.
5. Riječi u tekstu koje treba istaći, dovoljno je samo podvući, a kod slaganja će se odabrati najpodesnija slova.
6. Na kraju članka se navodi samo ona literatura koja se citira u članku (autor, naslov i godina objave rada), a ne sve ono što je čitano u vezi sa člankom.
7. Radovi trebaju imati i kratki sadržaj na stranom jeziku (1 do 3 stranice) ili na našem jeziku koji se prevodi na željeni jezik na trošak autora. Tabele i grafikoni trebaju u tom slučaju imati i tekst na stranom jeziku, odnosno dovoljno prostora za unošenje prevoda.
8. Svako eventualno prepisivanje radova ili izrada grafikona vrši se na trošak autora. Honorar se određuje prema vrijednosti rada, a ne prema broju stranica.
9. Uz poslani rad potrebno je poslati broj žiro računa ili izjavu da u toku godine nije ostvaren prihod koji zahtijeva otvaranje žiro računa.

Svakom suradniku izvan područja Hrvatske, kao i suradnicima iz drugih struka, osim honorara za objavljeni rad besplatno šaljemo i sve brojeve »Agronomskog glasnika« iz te godine.

Autori važnijih članaka dobivaju besplatno 25 primjeraka separata. Veći broj se posebno naručuje i plaća.

IZDANJA SAVEZA POLJOPRIVREDNIH INŽENJERA I TEHNIČARA
SR HRVATSKE

SOJA — Proizvodnja, prerada potrošnja

Grupa autora: Materijali sa Jugoslavenskog savjetovanja o proizvodnji, preradi i potrošnji soje u Poreču 1967. godine. Interesantno djelo o jednoj od važnih poljoprivrednih kultura na 250 stranica, broširani povez, format 17×25 cm.

Cijena novih dinara 60.—

SABRANI RADOVI

Inž. čorđe Momčilović: Djelo autora, prvoborca tehničke revolucije u poljoprivredi na 250 stranica, broširan povez, format 17×25 cm.

Cijena novih dinara 30.—

ZAPOSLENOST I EKONOMIKA SELJAČKIH GOSPODARSTAVA

Dr Branko Štancel: Specijalno istraživačko djelo na području Like i Gorskog Kotara. Djelo može poslužiti i kao primjer ostalim istraživačima na ostalom Kraškom području. Elegantan broširan povez, opseg 120 stranica, format 17×25 cm.

Cijena novih dinara 20.—

STATISTIČKE METODE PRIMJENJENE U STOČARSTVU

Dr Stana Barić: Specijalno i interesantno djelo na oko 125 stranica, broširan povez, format 17×25 cm.

Cijena novih dinara 20.—

SUVREMENI DRUŠTVENO-EKONOMSKI PROBLEMI RAZVOJA SELA

Grupa autora: Veoma aktuelno djelo u proširenom povezu na 160 stranica, formata 17×25 cm, razrađuje najsuvremeniju problematiku na selu.

Cijena novih dinara 40.—

SUVREMENA PROIZVODNJA KUKURUZA

Prof. dr Gotlin i suradnici: Opsežno djelo o jednoj od osnovnih poljoprivrednih kultura u nas luksuzno opremljeno u poluplatnenom povezu na 740 stranica, format 17×25 cm.

Cijena novih dinara 100.—

PRIRUČNIK ZA SLATKOVODNO RIBARSTVO

Grupa autora: Jedinstveno djelo u poluplatnenom tvrdom povezu, luksuzno opremljeno, na 700 stranica, formata 17×25 cm.

Cijena novih dinara 70.—

Narudžbe na Savez poljoprivrednih inženjera i tehničara SRH Zagreb. Uplate primamo na žiro račun broj 301-8-2295 kod Narodne banke u Zagrebu.

»PRIRUČNIK ZA SLATKOVODNO RIBARSTVO«

To je prva kompletna knjiga o slatkovodnom ribarstvu na našem jeziku. Napisala ju je **GRUPA AUTORA**, najpoznatijih jugoslavenskih stručnjaka iz pojedinih oblasti slatkovodnog ribarstva. Djelo je napisano na temelju najnovijih rezultata ribarske nauke i prakse u svijetu, a posebno u našoj zemlji, što ga čini vrijednim za naše slatkovodno ribarstvo. Djelo je opremljeno brojnim slikama, crtežima i grafikonima, najvećim dijelom originalnim radovima iz jugoslavenske stvarnosti i prakse.

»Priručnik za slatkovodno ribarstvo« je namijenjen prvenstveno kadrovima u slatkovodnom ribarstvu. On će im poslužiti kao dragocjen pomagač u postizanju još većih proizvodnih rezultata. Namijenjen je sportskim ribolovcima koji će iz njega moći steći uvid u osnove sportskog ribolova. Priručnik je namijenjen đacima i studentima za studij ribarstva na našim školama i fakultetima. Napose, djelo će moći poslužiti naučnim i stručnim kadrovima koji se bave problemima slatkovodnog ribarstva.

Vjerujemo da će ovo djelo kadrovi, koji rade u našem slatkovodnom ribarstvu i javnosti, primiti s velikim interesom zato što je ono odavno očekivano. Njime će biti popunjena jedna velika praznina u našoj ribarskoj literaturi.

Uvjereni smo da će djelo zainteresirati i inozemnu ribarsku javnost, jer jugoslavenska ribarska nauka i praksa u svijetu uživaju lijep ugled.

Cijena knjige iznosi 70 novih dinara

Knjigu možete naručiti u Savezu poljoprivrednih iženjera i tehničara SRH-e, Zagreb — Berislavićeva 6.

Uplate primamo na žiro račun
301-8-2295 kod Narodne banke u
Zagrebu